

29 noiembrie 2023

„Stabat Mater” de Rossini la Sala Radio

text de Costin Popa

Se cântă rar, nu numai în București. Așa încât recenta inițiativă a Orchestrei Naționale și Corului Academic Radio a fost meritorie, oferindu-i bagheta dirijorului libanez Toufic Maatouk, o mai veche cunoștință a publicului nostru. Lectura a subliniat cu elocvență dubla înfățișare a opusului oratorial, cea religioasă și cea stilistică a tranziției de la belcanto-ul pur, în care Gioachino Rossini a fost considerat drept ultimul corifeu, la cel romantic, care se năștea prin Bellini și Donizetti. „Stabat Mater”, cu ale sale zece secvențe, a probat evoluția.

Metronomic, precis, cartezian chiar, Maatouk a condus cu eficiență, orientat în principal către latura romantică a partiturii, fără să negligeze însă spiritualitatea.

După o Introducere „Stabat Mater dolorosa” mixată cu corul și soliștii într-un *sotto voce* inspirator, anunțată de alămuri amenințătoare, rapid a venit temuta arie a tenorului, „Cujus animam”, în care compozitorul, campion al țesăturilor vocale înalte, nu a rezistat să nu strecoare o supra-acută dificilă, într-o scriitură maiestuoasă, cvasi-eroică. Căutând rotunjimi de sunet, Andrei Mihalcea a cântat cu frumos *legato*, în liniște și calm, survolând scurt Re bemol-ul de care aminteam.

Cea de-a treia secțiune „Quis est homo” a făcut remarcat glasul învăluitor al mezzospranei Lilia Istratei în duo-ul cu vocea pură a sopranei Mădălina Barbu. Basul Iustinian Zetea a prezentat mai întâi în aria „Pro peccatis” cântul său moale, după care a continuat expresiv recitativul „Eja, Mater” cu note înalte de Fa natural într-un fortissimo reținut, sacru și dialogul cu nuanțatele voci ale sopranelor din cor.

Partea „Sancta Mater” a propus succedarea discursurilor melodice ale sopranei și tenorului, cu cele ale basului și mezzosopranei, transformate ulterior în cvartetul *doloroso* care a evidențiat sunetele flautate ale Mădălinei Barbu și cele catifelate ale Liliei Istratei, spre un final *morendo* de ansamblu orchestral – coral.

Dedicată mezzosopranei, cavatina „Fac ut portem” a inclus atacuri ferme ale instrumentiștilor și a prilejuit solistei un cânt fluid și grațios, cu note de Sol diez înalt care s-ar fi cerut mai concentrate.

Cunoscuta arie „Inflammatus” pusă de Rossini în sarcina sopranei și a coriștilor, cu susținere orchestrală în care tăișul alămurilor a impresionat încă din debut, i-a oferit Mădălinei Barbu frazarea în inflexiuni unduitoare, diafane și dominația, prin cele două Do-uri acute, asupra corului și instrumentiștilor aflați în plin elan de *tutta forza*.

Secțiunile finale „Quando corpus morietur” și „Amen. In sempiterna saecula”, legate, au fost apanajul corului *a cappella* (prima) și a tuturor puterilor platoului (cea de-a doua). Corul Academic Radio pregătit de Ciprian Țuțu și-a demonstrat virtuțile printr-o interpretare măiestrită, ultra nuanțată, cu alternanță fluentă între partide și sonorități madrigalești, pentru ca în ultima secțiune, în compania orchestrei explozive, să aducă mlădieri în cânt silabic sau vocalizat, încheind dinamic și înălțător partitura. Amen.